

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2468
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.400

Občinske volitve in vsedržavna politika

IZ GOVORA MINISTRA Dr. ALBERTA KRAMERJA.

Ustanovitvi velikih občin v Sloveniji, ki je, kakor smo včeraj poročali, že izvršena, bodo sledile nove občinske volitve, prve po 6. januarju l. 1929. Prve priprave zanje so že v teku, in o njih je govoril v soboto na seji obeh mariborskih okrajnih organizacij JNS tudi g. minister dr. Albert Kramer. Uvodoma se je spomnil lepega uspeha državne politike pri občinskih volitvah v moravski in vrbski banovini ter poudaril, da je bil smrtni udarec oni fikciji opozicije, ki se je dolgo delala pred javnostjo, kakor da ne priznava sedanjega režima in bo z abstinenco držala ljudske množice od aktivnega sodelovanja pri državnih poslih. Sedaj pa hitijo opozicionalci popravljal usodopolno napako od 8. novembra 1931, in razen ekstremističnih Mačkovih ljudi, ki propovedujejo na Hrvatskem abstinenco, pa se bodo temerito urezali, so vsi opozicionalni voditelji živahno na poslu, da pri občinskih volitvah poskusijo z aktivno udeležbo priboriti vsaj del izgubljenih pozicij.

Tako je tudi pri nas. Iz vrst nasprotnikov vsedržavne jugoslovanske ideje slišimo same blage besede in izdana je parola: »Vsi na volitve, ker te volitve niso politične, temveč so gospodarske!« To da čimbolj govore punktaši o gospodarskem značaju občinskih volitev, tembolj mislijo na političnega. Nesporo pa je, da je treba iz našega občinskega gospodarstva kolikor le mogoče izrinuti strankarsko politiko in one ljudi, ki so pretvorili občino v strankarsko organizacijo ter ocenjevali vse le z vidikov svojega zagrozenega partizanstva. Enkrat za vselej je treba napraviti konec tej zlorabi in omogočiti, da se vodstvo občin poveri najboljšim, najpoštenjšim in najbolj večim rokam, da se v njih doseže plodno sodelovanje vseh pametnih in treznih gospodarjev. To je velika naloga sedanjih občinskih volitev in v tem smislu moramo vsi zastaviti svoje sile za njih depolitizacijo in depolitizacijo občinskega gospodarstva sploh. Toda kdor bi hotel trditi, da občinske volitve niso v zvezi s pogledi na našo državno in nacionalna vprašanja, ta bi zavestno varal javnost. Občina je podlaga državi in bo vršila svoje pravo poslanstvo le tedaj, če jo bodo vodili ljudje, ki so pozitivno usmerjeni v smislu državnega in nacionalnega programa. Občina v rokah boljševikov ali separatistov se izključuje iz sklopa onih interesov, ki jih zasledujeta država in celokupna javna uprava.

Novi zakon predpisuje zato za občinske odbornike izrečno posebno slovesno prisego, ki ne obsega samo navadne obveze zvestobe kralju, domovini, ustavi in

zakonom, temveč še izrečno poudarja dolžnost občinskega odbornika varovati državo in narodno edinstvo, ga torej veže na program, ki ga n. pr. bivša SLS v Sloveniji odločno odklanja. Kar velja za izvoljenega odbornika, velja seveda tudi že za kandidata. Kdor ni pristaš državne in narodne edinstva, temu ne more biti mesta v novih občinskih upravah in temu posledno tudi ne na kandidatih listah! Iz povedanega je razvidno, kakšnega pomena so te volitve in kako velika je dolžnost vseh pravih narodnih ljudi, da zastavijo vse sile za zmago zdrave nacionalne politike tudi v naših občinah, saj je od zmage odvisna pacifikacija starih strasti po našem podeželju, saj je pogoj za splošno pomirjenje in uspešno ter plodno sodelovanje vseh umnih in treznih rojakov, ki ljubijo svoj narod in jim bratstvo ni fraza. In ker čakajo občine velike uprave in gospodarske naloge, je treba povežati njihovo delo z bansko upravo in vlado. Organizirana nositeljica vse državne politike pa je JNS, zato je uspešna izvedba občinskih volitev mogoča samo pod njenim vodstvom in ob njenem sodelovanju!

JNS je danes edina priznana stranka in mogli bi biti tudi za te občinske volitve ekskluzivisti, toda nam gre izključno le za zmago velike ideje, ki jo zastopamo, zato ne odbijamo nikogar, ki hoče sodelovati in pomagati. Nasprotno, naša dolžnost je, da skušamo v občini združiti vse pozitivne elemente, vse dobre državljane, vse one, ki jim je jugoslovanski program kraljevega manifesta sveta stvar, punktaška politika pa težka zabloda, k skupnemu delu v dobrobit naše občine in s tem vsega našega naroda in države. To delo morajo seveda vršiti naše organizacije JNS, nihče ne na lastno pest in nihče tretji namesto nas! Pri vsej koncilantnosti, h kateri smo pripravljeni, se namreč dobro zavedamo, da je edini organizirani predstavnik našega narodnega in državnega programa naša stranka in da bosta le po naših uspehih Jugoslavija in znanji svet cenila moč državne ideje v Sloveniji. Sedanje gospodarske razmere odvrčajo nekoliko pozornost ljudi od občinskega problema in gotovo ne dvigajo volilnega razpoloženja. Temveč je zato dolžnost, ki so naložene našim političnim delavcem in organizacijam naše stranke. Z globokim razumevanjem in z zavestjo, da vršimo zgodovinsko nalogo, z neomajno vero v zmago nacionalne ideje, gremo v boj, zavedajoč se, da s simpatijo gleda na nas celokupna domovina, ker vršimo posel, ki ni strankarski v starem pomenu, temveč je državen in nacionalen v pravem pomenu te besede.

Strašna letalska katastrofa v Ljubljani

LETALO PROGE LJUBLJANA—SUŠAK SE JE RAZBIL NA STUDENCU IN POKOPALO POD RUŠEVINAMI OSEM ŽRTEV. VSI POTNIKI S PILOTOM IN MEHANIKOM MRTVI. MED NJIMI JE TUDI IVAN ŽURAJ IZ SLOVENSKE BISTRICE.

LJUBLJANA, 12. septembra. Vsa Ljubljana je pod vtisom letalske nesreče, ki je skoraj brez primere. Davi ob 6.10 se je dvignilo z letališča trimotorno letalo Foerman-Gollath s šestimi potniki, pilotom in mehanikom za polet na Sušak. Pilotiral je izkušeni pilot Viktor Nikitin, ki je preletel že tisoče kilometrov na vseh progah. Spremljal ga je mehanik Trkulja. V kabini za deset potnikov so sedeli: učiteljica Ivanka Pilerjeva iz Ljubljane, borzni senzal Anton Lušin iz Ljubljane, visokošolec Vladimir Štrekelj iz Ljubljane, trgovec Georg Köning iz Nürnberga, znani industrijec in veleposestnik Ivan Kosler iz Ljubljane in lesni trgovec Ivan Žuraj iz Slovenske Bistrice. Žuraj je prispel na letališče, ko se je letalo že hotelo dvigniti in se je zaradi njega dvig zakasnil.

Nad Ljubljano in okolico je ležala gostá megla. Nikitin je letel, kakor vedno, v jugozahodni smeri proti Sušaku, zdi pa se, da je izgubil orientacijo, kajti letalo se je naenkrat znašlo nad blaznico na Studencu. Iz neznanega vzroka so motorji nenadoma utihnil in letalo je strmoglavilo na

dvoriščno obzidje ter se s strašnim truscem razbilo.

Prvi ljudje, ki so prihiteli na kraj nesreče, so našli tam samo še ruševine in tudi zid je bil podrt. Zalež je bil tako silen, da je eno krilo odletelo 20 metrov daleč, drugo se je pa dočela razbilo. Vsi trije motorji so se iztrgali in zleteli 10 metrov daleč naprej, kjer so se zarili v zemljo. Vsi potniki, s pilotom in mehanikom, so bili takoj mrtvi. Reševalci so našli samo raztrgana trupla, ki jih skoraj ni bilo mogoče spoznati. Pok pri zaležu je bil tako močan, da so ga slišali celo funkcionarji na letališču, ki so se z avtomobilom odpeljali na kraj nesreče. Na telefonsko poročilo je takoj odletelo iz Beograda letalo s preiskovalno komisijo, da ugotovi vzroke katastrofe. Tudi po Ljubljani se je vest razširila bliskovito naglo in na Studencu je odšla takoj uradna komisija. Ostanki trupel ponesrečencev so bili prepeljeni v mrtvašnico pri Sv. Križu. Zaradi panike, ki je nastala, letalo proge Ljubljana—Zagreb ni odletelo.

Reševanje avstrijskega vprašanja

GÖMBÖS PROTI ZVEZI Z AVSTRIJO. ITALIJANSKA VOJSKA NA MEJI. STARHEMBERGOV FAŠIZEM. IZJAVA PAULA-BONCOURJA.

DUNAJ, 12. septembra. Madžarski ministrski predsednik Gömbös je v nekem svojem govoru odločno odklonil vsako unijo z Avstrijo in izjavil, da je vedno proti kakršnikoli obnovi dvojne monarhije. Na ta govor, ki je vzbudil v Avstriji veliko zanimanje, bo odgovoril dr. Dollfuss najbrže še danes. Prav tako živahno se razpravlja tu tudi o dejstvu, da je Italija prestavila svoj veronski armadni zbor v Bocen. Zatrjuje se namreč, da je to storila sporazumno z Anglijo in Francijo, da obvaruje neodvisnost Avstrije v vsakem primeru, tudi če bi nastala v njej državljanska vojna. Tretja senzacija je izjava kneza Starhemberga v Rimu, ki

v Avstriji doslej še ni bila objavljena. Starhemberg je namreč dejal, da bo šla Heilmwehr z Dollfussom samo tako dolgo, dokler bo zasledoval fašistične cilje. Če bi spremenil smer, bo Starhemberg sam prevzel oblast in pofaštil Avstrijo. Pri tem računa tudi na podporo Italije, Anglije in Francije. Pertinax pa objavlja v »Echo de Paris« tretjo senzacijo, izjava francoskega zunanjega ministra Paula-Boncourja, da je Francija prepustila rešitev avstrijskega vprašanja docela Mussoliniju, da pa ta rešitev ne bo niti unija Avstrije in Madžarske niti pofašistenje po načrtu kneza Starhemberga.

Nemški pogoji in avstrijski odgovor

BERLIN, 12. septembra. Kot odgovor na vesti, da Dollfuss popušča in da ni več tako hud nasprotnik združitve Avstrije z Nemčijo, je izjavil propagandist Habicht v monakovskem radiu sledeče: Edina politika, ki je sedaj mogoča, je, da se pripravi združitve Avstrije z Nemčijo, da se obnovi politične pravice nacionalistov v Avstriji, da se ukinejo vsi ukrepi proti nacionalistični stranki, da se razpiše nove volitve, in da se na podlagi volilnih rezultatov sestavi vlada. Dunajski »Stunde« pa odgovarja Habichtu, da bodo taki pogoji sprejeti takrat, ko bodo katoličani v Nemčiji uživali popolno svobodo, ko bo Hitler spoštoval pakt, ki je bil sklenjen s Hugenbergom, ko se bo zaplenjeno premoženje vrnilo sindikatom in ko se bodo odprla vrata koncentracijskim taborom. Mogoče bo, poroča »Stunde«, Habicht v najkrajšem času govoril o realizaciji tega kompromisa.

NOVA POMORSKA KONFERENCA?

LONDON, 12. septembra. Kakor poroča »Daily Express« bosta še v tem tednu Amerika in Japonska stavili angleški vladni predlog, naj bi se sklicala nova konferenca za pomorsko razorožitev, in sicer v tem smislu, da bi se opustile omejitve, ki jih vsebujeta washingtonski in londonski pakt ter bi se odredil nov ključ za relativno moč mornarice.

RATIFIKACIJA KONKORDATA.

VATIKAN, 12. septembra. Včeraj je bila v Vatikanu objavljena izmenjava ratifikacijskih dokumentov med Nemčijo in Vatikanom. Tako je torej stopil konkordat v veljavo kljub negativnim vestem, ki so se širile še včeraj zjutraj.

NOV ATENTAT V AVSTRIJI.

GRADEC, 12. septembra. V vasi Pichel, v bližini Judenburga je bil izvršen atentat na telefonski in brezjavni kabel, ki vodi proti Friesachu. Na istem mestu je bil izvršen sličen atentat že meseca junija.

Pobeg avstrijskih častnikov v Nemčijo

IZ SOLNOGRADA STA POBEGLILA V MONAKOVO DVA AKTIVNA AVSTRIJSKA ČASTNIKA. POLOŽAJ V AVSTRIJSKI VOJSKI.

MONAKOVO, 12. septembra. Kakor poroča »Völkischer Beobachter«, sta pobegnili iz Avstrije v Nemčijo dva častnika avstrijske zvezne vojske, nadporočnik Bruno Faschberger in poročnik Theodor Schwarzängel, oba iz Solnograda. V Monakovo sta prišla v polni opremi in se javila tamkajšnji centrali emigrantskih organizacij. Oba častnika sta podala izjavo, ki je bila razglašena tudi v radiu, v kateri sta naglasila, da sta zapustila Avstrijo in njeni vojsko zato, ker smatrata, da ju prisega ne veže več, ker se v Avstriji dela vse protizakonito in

ker kot Nemci ne moreta več trpeti avstrijske protinemške politike. Še težje sta živela v zavesti, da zbira Avstrija svojo vojsko na meji in bi se morda morala nekega dne kot Nemci boriti proti Nemčiji. Glede razmer v avstrijski zvezni vojski sta izjavila, da so nevzdržne. Dve tretjini mlajših častnikov sta za narodni socializem in proti sedanji dunajski politiki, ki je »izdaja nemštva«. Dollfussov režim drži samo še nasilje. Pobeg je izzval v Nemčiji veliko navdušenje in pišejo o njem vsi večji listi na dolgo in široko.

Dnevne vesti

Notar Franc Tavzes mrtev. Včeraj zjutraj je umrl zadet od možganske kapi v Kranju notar Fran Tavzes. Z njim je legel v grob mož, ki je bil vse svoje življenje odločen nacionalist, požrtvovalen in delaven organizator v raznih nacionalnih organizacijah in star borec za našo svobodo. V svojem delu je bil brezkompromisen, vendar pa dober srčen. Ko se je po prevratu vrnil v svoj rojstni kraj Idrijo, je bil konfiniran. Po odpustu iz konfinacije se je preselil v našo državo in odprl pisarno v Logatcu, kjer je bil najzvestejši čuvár naše zapadne meje. Njegovo delo je ponosen Sokolski dom v Gornjem Logatcu. Ko pa se je preselil v Kranj, se je uveljavljal zelo uspešno v kranjskem mestnem svetu. Njegovo smrt bridko obžalujejo vsi njegovi nešteti prijatelji in sobojevniki v jugoslovanski nacionalni armadi. Bodi mu ohranjen trajni in časten spomin, hudo prizadetim preostalim naše globoko sožalje!

Iz finančne službe. K tukajšnji glavni carinarnici je premeščen carinski kontrolor Josip Radič iz Ljubljane; iz Maribora je po službeni potrebi premeščen višji carinski inspektor Alojzij Pipa k glavni carinarnici na Sušak; iz Zagreba je premeščen k carinarnici v Gornji Radgoni carinski kontrolor Dragoljub Pavlovič; po službeni potrebi je tudi premeščen glavni carinski skladiščnik Tasa Djordjevič iz Novega Sada k tukajšnji glavni carinarnici.

Napredovanja v poštni službi. V višje položajne skupine so napredovali: za upravnik 5. grupe France Irgolič in Anton Klemenčič, v 6. grupo uradniki in uradnice: Helena Deklevova, Josipa Matkovec, Terezija Silova, Hildegarda Pfeffererjeva, Amalija Živkova, Marija Mohorčičeva in Ivo Jan; v 7. grupo Ana Votčeva in Valerija Gozdnikarjeva, v 9. pa poštni uradnik Ivan Pahor.

Zlata poroka. Te dni je praznoval na Pobrežju v ožjem krogu svojih sorodnikov in znancev zlato poroko hišni posestnik g. Anton Znidar s svojo ženo Julijano, roj. Hojnikovo. Jubilentoma, ki sta še čvrsta in čila, k zlati poroki naše iskrene čestitke!

Inspeksijsko potovanje ministra dr. Srkulja po naših krajih. Minister za zgradbe dr. Stjepan Šrkulj je v spremstvu svojega kabinetnega šefa g. Jojića prekoračil preteklo nedeljo mejo naše banovine pri Murskem Središču, kjer sta ga pričakovala načelnik tehničnega oddelka banške uprave inž. Kraje in šef mariborskega tehničnega razdelka inž. Vanek. V njunem spremstvu si je minister najprej ogledal državno cesto do Dolnje Lendave in bansko cesto v Prekmurju. Nadalje ceste Dolnja Lendava - Dubrovnik, Beltinci - Murska Sobota in od tam cesto do avstrijske meje. Od tam je krenil preko Broda v Radence. Iz Radence se je podal v Gornjo Radgono, kjer si je ogledal pred 3 leti zgrajeni novi most preko Mure. Iz Gornje Radgone je krenil proti Ljutomeru, od tam preko Ormoža do Ptuja. V Ptuj se je udeležil narodne manifestacije in se podal s svojim spremstvom še isti večer v Maribor, kjer je prenočeval. Včeraj zjutraj je inspiciral tukajšnji tehnični razdelek, ogledal pa si je tudi Mariborski otok. O otoku samem in o napravah se je minister g. dr. Šrkulj zelo laskavo in pohvalno izrazil. Nadaljeval je pot proti Celju in krenil iz Maribora včeraj dopoldne.

Darujte za Gorupov spomenik! Sokolski društvi Ljubljana Matica in Maribor Matica sta pokrenili nabiralno akcijo za nagrobni spomenik, ki ga bosta postavili na grob tragično preminolega sokolskega delavca Dušana Gorupa. Skromen kamen na njegovem grobu mora biti vidni dokaz, da Sokolstvo ne bo nikdar pozabilo svojega zvestega brata, zato naj bratje in sestre darujejo po svojih močeh, da se omenjeni društvi oddolžita njegovemu spomenu.

Z zbora nacionalistov v Ptuj. V našem včerajšnjem poročilu o javnem zborovanju »Narodne obrane« na Florjanskem trgu v Ptuj je pomotoma izostalo ime predsednika Zveze Maistrovih borcev g. Jože Malenška, ki je v imenu Zveze Maistrovih borcev pozdravil zborujoče nacionaliste. Zveza Maistrovih borcev naj nam to neljubo pomoto blagohotno oprost.

Avstrijski kancelar dr. Dollfuss in grad Borl. Pred dnevi smo zabeležili govorce, da je avstrijski kancelar dr. Dollfuss kupil grad Borl v Halozah, kamor se namerava zateči v primeru poloma svoje protihitlerjevske politike. Na Dunaju so to vest odločno zanimali, sedaj pa izvevmo, da ni tako brez podlage, kakor izgleda. Ugotovljeno je, da so se pogajanja za nakup gradu zares vršila in da je kancelarju še vedno na razpolago. Ob enem se renovira in bo pripravljen »za neko višjo avstrijsko politično osebnost«. Po vsem tem postajajo dosti verjetnejše vesti svetovnega tiska, da je Dollfusov položaj vsak dan brezupnejši. Mali kancelar bo torej v primeru poloma naš gost, kakor je bil dr. Pfrimer po neuspelem puču na Štajerskem.

Slovenci v nemški propagandi proti Avstriji. Hitlerjevci se poslužujejo sedaj tudi nas Slovencev v boju proti avstrijski vladi. Tako so nedavno v radiu pobijali Dollfusovo politiko s trditvijo, da se je vesele najbolj Slovenci, ko vidijo, kako zatira nemštvo. Ne Jugoslovani kot enote, prav nas Slovencev so se pri tem poslužili. Nas se pa spor med Avstrijo in Nemčijo tiče samo toliko, kolikor zadeva naše državne in nacionalne interese ter usodo naše narodne manjšine v Avstriji. Kako se Nemci sicer bijejo med seboj, nas čisto nič ne briga.

Stare poštne znamke zopet veljavne. Po odobritvi poštne ministrstva se bodo odstranjene franko znamke, ki so bile izdane leta 1926. s pretiskom imena Jugoslavija, vnovič izročile v promet za taksiranje poštne pošiljke. Te znamke so pretiskane s črno barvo, in sicer na gornjem delu je ime Jugoslavija v cirilici, na spodnjem pa v latinici. Znamk je 12 vrst, in sicer 0,25, 0,50, 1, 2, 3, 5, 8, 10, 15, 20 in 30 Din.

Najboljša naloga o materi. Glavni odbor Pomladka Rdečega križa je tudi na letošnji materinski dan razpisal nagrado za najboljšo nalogo o materi. Vse pripele naloge je pregledala posebna komisija in priznala prvo nagrado v znesku 500 Din Josipu Gregorčiču, dijaku 8. razreda mariborske državne realne gimnazije.

Sestanek starešin A. D. »Jadran«. Starešine A. D. »Jadrana« imajo svoj septemski sestanek v četrtek 14. t. m. ob 20. uri v loviski sobi hotela »Orel«. Starešine naj se sestanka zanesljivo udeležijo.

Občni zbor »Nanosa«. Mariborsko društvo »Nanos« ima drevi ob 20. uri svoj redni občni zbor v društvenih prostorih na Aleksandrovi cesti. Dolžnost vsega članstva je, da se občnega zbora udeležijo polnoštevilno.

Otvoritev Legatove šole v Mariboru. V soboto 9. t. m. se je izvršila slovesna otvoritev Legatovega trgovskega tečaja. Prišlo je mnogo učenek in učencev, staršev ter profesorski zbor. Ravnatelj in lastnik zavoda g. Ant. Rud. Legat je imel lep nagovor, pozival je učence k učenju in starše k sodelovanju. Rekel je med drugim: »Naša reklama je dober pouk!« Da je Legatova šola na dobrem glasu je dokazano s tem, da se je letos vpisalo lepo število obiskovalcev, in sicer brez posebne velike reklame. Nato je spregovoril v imenu staršev neki oče učenka in v jedrnatih besedah vzpodbujal mladino k študiranju, se zahvalil g. Legatu za lepe nauke za mladino ter priporočal šolo. S tem je bila slavnost končana. Redni pouk se je začel v ponedeljek 11. t. m.

Izredni popust na švicarskih železnica. Je podaljšan. Švicarske prometne ustanove so sklenile podaljšati veljavnost izrednega 30% popusta pri voznih cenah za letno sezono 1933, do 30. septembra, in sicer tako, da odpotuje interesent s švicarske državne meje najpozneje 30. t. m., dočim je vrnitev s popustom mogoča tudi še po tem roku, vsekakor pa v okviru veljavnosti že kupljene vozovnice.

Srečke državne razredne loterije za 4. razred 23. kola dobite zopet v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Gospodska ulica 11.

Nova šolska knjiga. Francoska vadnica II. del prof. R. Južniča je dotiskana. Učiteljska tiskarna jo prične razpošiljati v ponedeljek 11. septembra 1933.

Veliko javno tombolo v prid Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju priredi Mariborsko slov. žensko društvo na Trgu svobode v nedeljo, dne 17. t. m. ob 15. uri. Kakor običajno porazdeli društvo tudi letos razven 10 glavnih dobitkov veliko število drugih koristnih in lepih daril, zlasti tudi ročnih del, ki so jih podarile članice. Razstava dobitkov bo od srede naprej v izloženem oknu Scherbaumovega paviljona na Aleksandrovi cesti. Društvo naproša cenjeno občinstvo, da ga podpre v delu za Počitniški dom ter pridno posega po tombolnih kartah.

Reklamni koledarji trgovcev. Pod tem naslovom si je dovolil neki M. Šifrer iz Ljubljane odgovoriti v »Večerniku« z dne 28. avgusta, češ, da združenje trgovcev nima pravice prepovedati razdeljevanje koledarjev. Združenje trgovcev se mora pač zavarovati proti temu, da bi se nepoklicane osebe vmešavale v sklepe naših občnih zborov ter celo javno po časopisih dajale kakršnakoli pojasnila. Da bo sklep združenja o prepovedi razdeljevanja koledarjev držal, kakor drži tudi drugod, naj bodo o tem prepričani vsi naši člani, mnenje g. Šifrerja pa za nas nikakor ne more biti merodajno. Združenje trgovcev v Mariboru.

Vsako sredo, soboto in nedeljo zvečer v

HOTELU »OREL«
KONCERT WITHE-STAR JAZZ GODBE
Kuhinjske specialitete!

Izvoznikom živih rastlin, sadja, sočivja in zelenjave na Angleško. Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Mariboru sporoča izvoznikom, da daje na vpogled vse predpise, ki se tičejo uvoza na Angleško vseh živih rastlin in njihovih delov, nadalje uvoza jabolk, sočivja, zelenjave in grozdja.

Izlet z avtobusom na Vrbsko jezero v nedeljo, dne 17. septembra 1933, ki ga priredi Tujsko-prometna zveza v Mariboru. Odhod: ob 5. uri zjutraj izpred hotela »Orel«; prihod v Poreče (Pörtschach) približno ob 9.30. Od tega časa pa do 15.30 prilika za izlete po jezeru s parniki, ali pa za kopanje v še precej toplem Vrbskem jezeru; vrnitev: ob 15.30 preko Gosposvetskega polja; prihod v Maribor ob 21. uri. Cena vožnje: s pristojbinami za potni list in vizum: 110 Din, število izletnikov: 25 oseb. Takojšnje prijave za udeležbo sprejema »Putnik« Aleksandrova cesta št. 35, tel. 21-22.

Izlet z avtobusom v Marjino Celje (Maria Zell) v ponedeljek, dne 18. septembra 1933 ali pa v četrtek, dne 21. septembra 1933, ki ga priredi Tujsko prometna zveza v Mariboru. Odhod: ob 5. uri zjutraj izpred hotela »Orel«; prihod v Marjino Celje (Maria Zell); vrnitev: naslednjega dne ob 10. uri dopoldne preko Semeringa, Mürtzschlag in Brucka; prihod v Maribor: ob 21. uri; cena vožnje: s pristojbinami za potni list in vizum: Din 210; število izletnikov: 25 oseb. Takojšnje prijave za udeležbo sprejema: »Putnik«, Aleksandrova cesta št. 35 tel. št. 21-22.

Avtobusni izlet v Ribnico na Pohorju bo v nedeljo 17. t. m. Odhod ob 5. uri zjutraj z Glavnega trga. Vožnja z udobnim »Tatra« vozom do Ribnice na Pohorju, kjer avtobus počaka in pripelje izletnike zvečer do postaje Brezno do prvega večernega vlaka ob 19. uri. Cena za avtobus Din 36.—, železniška vožnja posebej. Člani SPD morajo radi event. polovične vožnje na železnici imeti potrjene legitimacije. Ker je le še nekaj mest prostih, prijavite se čimprej! Prijave sprejema: Lojze Strašnik, Gregorčičeva 6, tel. 20-88.

Kino Union. Danes zadnji dan velika veseliga »Pozdrav, poljub, Veronika« s temperamentno Madžarko Frančiško Gaal, znano iz filma »Paprika«. Od jutri dalje veleinteresantni film o trgovini z dekleti »Izgubljene hčere«, ki je imel vsepovsod največji uspeh.

Grajski kino. Od danes torka dalje znameniti džungelski vefilm »Trader-Horn«. Največje filmsko delo te vrste. Pride veleopereta »Nocojšnja noč ali nikdar« (zlati saxofon) Hans Albers.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovolnosti, razdraženosti sezite takoj po staro preizkušeni »Franz Josefovi« grenčici.

Narodno gledališče

Mariborski gledališki abonma

Opozarjamo na abonma »Narodnega gledališča« v Mariboru za sezono 1933/34, ki se lahko priglasi pri dnevni gledališki blagajni vsak dan od 9. do pol 13. ure ter od 15. do 17. ure. (Ob nedeljah in praznikih samo dopoldne). Abonma obsega 20 predstav (12 dramskih ter 8 glasbenih) ter se plačuje v sedmih mesečnih obrokih, ki so zelo nizki. Dobe se tudi bloki, ki omogočajo obisk pri 20 poljubnih predstavah, tako da te vrste abonenti niso vezani niti na dneve abonmana, niti na posamezne predstave. Mnogi obiskovalci gledališča so izrazili željo, da bi se uvedel — slični kot v Ljubljani — abonman vezan na stalen dan. Zato razpisuje uprava »Narodnega gledališča« v Mariboru stalni abonma »četrtek«. Interesenti za ta abonma bodo dobivali svoje predstave izključno ob četrtekih. Abonma »četrtek« bo le za malenkost dražji od drugih. Abonma se lahko priglasi do sobote, 23. t. m. Za dosedanje abonente ostanejo lanske sedeži rezervirani do 16. tm. Priglasite se čimprej! Repertoar bo objavljen te dni.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v boku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, poboosti povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz Josefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Važno za izvoznike prašičev. Urad za nadzorstvo nad izvozom živine poziva izvoznike, zadrage in pridelovalce, ki hočejo v oktobru izvažati v Avstrijo živih prašičev, govejo živino, zaklane prašiče in teleta, da to prijavijo uradu najpozneje do 11. t. m. Prav tako se pozivajo izvozniki, da pošljejo uradu do omenjenega roka tudi prijave za žive svinje, mast in slanino, če jih žele izvoziti v oktobru na Češkoslovaško. Tisti izvozniki zadrage in pridelovalci pa, ki so prosili ali bodo v bodoče prosili dovoljenja za izvoz mesnatih prašičev v Avstrijo in jim je strokovni odbor to dovolil, ne smejo v nobenem primeru izvoziti namesto mesnatih mastnih prašičev, marveč le takšno blago, kakršno je navedeno v izkazu. Če se izvozniki in zadrage teh določil o izvozu mesnatih prašičev v Avstrijo ne bi držali, bodo izgubili pravico do izvažanja.

Drobna policijska kronika. Sedem aretacij in 10 prijav to je vse, kar beleži današnja policijska kronika. V policijske zapore so romali neki Jakob H., ker se je grdo obnašal na ulici, nek žid Hillel Sauerstein, ki je brez dovoljenja prekorčil našo državno mejo, neki berač Anton T., 2 potepuha Štefan P. in Avgust G. ter 2 nočni ptički Marianca M., ki se ga je tako nalezla, da je pijana obležala na ulici, in neka Marija M. zaradi tajne prostitucije.

Ponesrečena kolesarka in kolesar. V Dogašah je padla s kolesa 28letna kuharica Štefica Gselmanova in si pri padcu hudo poškodovala levo nogo. Istega dne je padel s kolesa v Račah 53letni delavec Ivan Pavec in si nevarno poškodoval desno nogo. Oba ponesrečenca se zdravita v tukajšnji bolnišnici.

Sejem za prašiče. Na zadnji sejem za prašiče so pripeljali 132 prašičev. Krmčija je bila srednja in je bilo prodanih 79 živali. Cene so bile naslednje: mladi prašiči 5-6 tednov stari 120 do 150, 7 do 9 tednov stari 200-230, 3 do 4 mesece stari 250-320, 5 do 7 mesecev stari 330-450 Din, 8 do 10 mesecev stari 550-600 Din in leto stari 650 do 750; kilogram žive teže 7 do 8 Din, mrtve pa 10.50 do 11 Din. Cena prašičem se izza zadnjega sejma ni spremenila.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 8.8 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 8 stopinj C; barometer je kazal pri 15.5 stopinjah 741.7, reduciran na ničlo na 742.9; relativna vlažnost 91; vreme je bilo inerno. Vremenska napoved pravi, da se bo vreme popolnoma zjasnilo.

Strupena ljubosumnost

IZ LJUBOSUMNOSTI ZAKLAL BRAT BRATA. KAZENSKA RAZRAVA PRED MARIBORSKIM OKROŽNIM SODIŠČEM.

Mali senat tukajšnjega okrožnega sodišča je obravnaval danes dopoldan žalosten primer tragedije dveh bratov. Po vešenih očih in bledega obličja je sedel na zatožni klopi 30-letni kolar Jože Cizerl iz Smolincev pri Sv. Antonu v Slovenskih gorah. Kratka obtožnica, ki jo je nervingno poslušal, mu je očitala, da se je spozabil nad krvjo lastnega brata in ga radi nekega dekleta zabodel z nožem v trebuh, da je drugi dan podlegel smrtnim poškodbam.

Odkar se je obtoženi Jože zagledal v Marijo Pučkovo, ki je stanovala pri svojem očetu, posestniku Francu Pučku v Župetincih pri Sv. Antonu v Slov. gorah, ni imel več svojega brata rad in ga je pričel letošnje pomlad smrtno sovražiti. Njegov brat Janez je namreč pričel zalezovati njegovo izvoljenko, ki je bila v zadnjem času pred kritičnim dogodkom z njim vedno bolj prijazna. Napram bratu pa vedno bolj hladna. V Jožetovo srce se je zajedel črv strupene ljubosumnosti, ki je glodal vedno globlje in globlje, dokler se ni rodil v njem peklenški načrt, spraviti s poti svojega brata, tekmeča. Vedno je iskal prilike, da bi se znesel nad bratom Janezom, ki se za vse njegove grožnje in svarilne besede ni dosti zmenil.

Bil je letošnje nedelje 9. julija vroč dan, ko so pri Pučkovi sušili seno. Pri sušenju je pomagal tudi današnji obtoženec Jože. Tisti dan je Jožeta v srcu tiščalo kot še nikoli. Vedno je iskal prilike, da bi se srečal pri delu z Marijo, ki je pridno vihtela vile. Marija, njegova izvoljenka, pa se mu je vedno izmikala in ni imela zanj nobene prijazne besede. Po končanem delu so po večerji obsedeli pri mizi. Ker je Pučko prinesel tudi vina, so se fantje in dekleta, ki so čez dan pridno delali, kmalu razgibali. Le Jože je ostal mrk in zatopljen sam vase. Bolelo ga je, ko se je njegova Marija vrtela med plesom z drugimi fanti. Kot strela z jasnega neba pa je bil zanj prihod brata Janeza. Čim je Janez vstopil, se je pridružil veseli družbi in takoj prisedel k Mariji, ki ga je prijazno sprejela in obšla z vročimi pogledi. Ko se je Janez tudi zavrtel z Marijo in jo tesno pritiskal k sebi, je v Jožetovem srcu dozorel peklenški načrt. Od jeze je škripal z zobmi, in ko ga ni nihče opazil, je nervingno stiskal v žepu nož...

Gospodar Pučko in gospodinja sta se okrog 10. ure podala k počitku, pri mizi pa so še obsedeli Janez in Marija, obtoženec Jože in njegova sestra Marija Vilčnikova. Jože se je odstranil in se vlekal na posteljo, kjer je po navadi spala Marija. Ko je obtoženčeva sestra odšla iz sobe, sta se ji pridružila tudi Marija in Janez. Jože je ostal sam v sobi. Vzbu-

jal je spomine na srečne dni, pred očmi pa mu je plesala grozna slika. Zunaj pred hišo je prosila Marija Janeza, naj bi spravil svojega brata Jožeta domov, ker bi tudi ona rada legla k počitku. Janez je Marijo ubogal in se podal v sobo, kjer ga je čakal brat z odprtim nožem.

Kaj se je prav za prav med obema bratoma odigralo, ni videl nikdo. Marija in sestra sta slišali le prerekanje. Jože je govoril zelo glasno in očital Janezu, da se je potepal pri viničarki Jakupčki, narkar mu je Janez odvrnil, da ga to nič ne briga. Dekleti sta bili prestrašeni in si ni sta upali v sobo, iz katere je prihajal odmev udarcev. Ko se je Jože z okrvavljenimi rokami pojavil na pragu sta pla-

nili v sobo in našli Janeza, ki je ležal s prerezanim trebuhom na postelji.

Še isto noč so Janeza prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer je naslednje jutro podlegel smrtni poškodbi. Po Jožeta pa so prišli orožniki in ga odgnali. Pri današnji razpravi je obtoženi Jože priznal svoje dejanje, zagovarja pa se s silobratom. Vso krivdo je valil na Marijo Pučkovo in priznal, da je storil svoje dejanje v ljubosumnosti.

Senat ni upošteval njegovega zagovora in ga je spoznal za krivega v smislu obtožbe ter ga obsodil na 6 let težke ječe in trajno izgubo častnih državljskih pravic.

Senatu je predsedoval okrožni sodnik g. Zemljič, votanta sta bila okrožna sodnika gg. Kramer in dr. Kotnik, obtožnico je zastopal višji državni pravnik g. dr. Jančič, obtoženca pa je branil odvetnik g. dr. Stanjko.

Za kulturno zблиžanje balkanskih narodov

BALKANSKI MEDICINSKI TEDEN V BEOGRADU.

V okviru balkanske konference bo prirejen v Beogradu medicinski teden, ki je nekaka manifestacija kulturnega zблиžanja med posameznimi balkanskimi narodi. Prireditelj balkanskega medicinskega tedna predstavlja važen del programa omenjene konference, ki je razdeljena na ekonomsko, politično, prometno, higienško, intelektualno in socialno. Poleg javnih letnih sestankov prirejujejo posebne komisije takozvane tedne, ob priliki katerih se pokažejo uspehi in napredek na raznih področjih narodove delavnosti, zlasti pa v pogledu ekonomije, politike, higijene in medsebojnega prometa.

Sestanek, ki bo v najkrajšem času v Beogradu po posvečen problemu medicine. Sestanka se bodo udeležili predstavniki zdravniških strok vseh balkanskih držav, ki jim je pri srcu zboljšanje sanitarnih, ekonomskih in splošnih razmer balkanskih narodov, od katerih lahko mirno pričakujemo, da bodo po svoji strokovni uvidenosti doprinesli marsikaj dobrega za zboljšanje narodnega zdravja posameznih narodov in da bodo odkrili nove poti za čim boljši napredek in boljše bodočnost Balkana. Na dnevnem redu omenjenega sestanka so vprašanja splošnega značaja in sanitarne politike. Razpravljali bodo o vlogi zdravnikov, ki so vključeni v unijo balkanskih narodov, o zdravstvenih razmerah na deželi, o interbalkanski sanitarni kolaboraciji, o sanitarnih konvencijah med balkanskimi narodi, o problemu protituberkulozne akcije na Balkanu, o zdravstvenih razmerah otrok v balkanskih državah, o problemu paludizma in o drugih važnih problemih.

Ni to samo slučaj, da je balkanski medicinski teden prirejen v naši državi. Kakor je znano, je naša država v zadnjih letih dosegla izredno lepe uspehe v pogledu medicine in higijene. Po svojih

zdravstvenih ustanovah je naša država pričela energičen boj za zboljšanje sanitarnih razmer v narodu in osnovala tudi precejšnje število raznih medicinskih institucij in drugih ustanov v raznih krajih naše države. In vse te ustanove so na tako visoki stopinji z ozirom na njihovo ureditev, da lahko služijo za vzgled drugim najbogatejšim in najkulturnejšim sosednim državam. O naših sanatorijih za tuberkulozne in o napravah proti alkoholizmu in malariji, so se celo tuji priznani strokovnjaki izrazili zelo laskavo in pohvalno. Veliko pažnjo posveča naša država zlasti šolskim poliklinikam, dečjim zavetiščem in zavodom za odgojo dojenčkov.

Ptuj

Seznam o davčnih osnovah zavezancev, katerih predmeti se bodo razpravljali pred davčnim odborom, je razgrnjen na vpogled pri mestnem načelstvu do vključno 16. t. m. Davčni zavezanec se lahko sam ali po svojem zastopniku udeleži seje davčnega odbora, ki bo razpravljal o predmetih navedenih v zgorešnjem seznamu.

Kino Ptuj. V sredo 13. in v četrtek 14. tm. vsakokrat ob 20. uri se predvaja film »Afera polkovnika Redla«. V glavnih vlogah Teodor Loos, Lil Dagover, Franc Hözl, Vilh Bauer, dr. Weimann, M. Stifter. Kot dodatek Ufin tednik. V soboto 16. in v nedeljo 17. tm. obakrat ob 18.30 in 20.30 se predvaja »Don Quichote«. Prvi in edini nastop slavnega pevca Fjodora Šaljapina. Kot dodatek Jugo-kulturni film in Foksov tednik.

Policijske vesti. Maks Wurzbach, 23 let star, upravitelj v Predvoru pri Kranju se je udeležil nedeljskih svečanosti v Ptuj. Vztrajal je do konca v ljudskem vrtu in se šele ob 5. uri jutraj vrnil v

mesto. Ker je bil zaspan je zaprosil nekega tukajšnjega mesarja, da mu dovoli nekajurni počitek v postelji. Njegovi prošnji se je ustreglo. Spal je do pol 9. ure in odšel. Po njegovem odhodu pa so ugotovili, da je zmanjkala žepna ura in razna druga zlatnina vredna nad 1000 Din. Policija ga je s pomočjo domačih izsledila in aretirala. Pri njem so našli vse ukradene predmete. Zagovarjal se bo pred sodiščem. Aretiran je bil tudi 27letni Karl Biskup, brezposelni brivski pomočnik iz okolice Varaždina, ker ga iščejo oblasti radi raznih vlovov in tatvin. Izročili so ga sodišču.

Sokolstvo

Druge župne lahkoatletске tekme

V dneh 30. sept. in 1. okt. priredi mariborska sokolska župa svoje druge lahkoatletске tekme. Vsa društva se naj polnoštevilno udeležijo teh tekem, da pokažemo vsem, da je smisel za najprirodnejšo telovadbo — lahko atletiko — prodlr že tudi v vsako naše društvo in četo. Vse bratske edinice opozarjamo, da je zadnji rok prijav 16. sept. Pozneje došli prijav ne bomo upoštevali. Opozarjamo, da bodo bratom in sestram tekmovalcem do voljene vozne olajšave na železnicah, da se lahko tako v čim večjem številu udeležijo tekem. Sestre! Bratje! Prijavljajte se predvsem za više boje, ker samo preko njih vodi pot k telesni vsestranosti. Ne izgovarjajte se z neznanjem. Tudi s slabimi rezultati ne. Saj nočemo nobenih rekordov. Hočemo množico vsestransko sposobnih tekmovalcev. Vsa natančnejša navodila za tekme so v okrožnicah, ali pa bodo prihodnje dni izdane. Za hrano, prenočišča, vožnjo, i. dr. boste pravočasno obveščeni. Naša prireditelj mora biti manifestacija bratstva in plemenite borbe. Zato ne sme biti društva, ki se ne bi udeležilo tekem in ne sme biti tekmovalca, ki bi z omalovaževanjem te prireditve zmanjšal končni uspeh. Zato vsi na tekme, da pokažemo kaj smo delali in kaj moremo doseči. Zdravo!

Mlada požrtvovalnost

V nekem kraju blizu Londona je ob pri liki neke nesreče pokazal 15letni Mihael Esheldi nadčloveško vzdržljivost in požrtvovalnost. Mladenč je odbrzel na izlet s svojim motornim kolesom skupno z nekim prijateljem. Domov grede pa in je doletela nesreča. Blizu Londona, se je motorno kolo prekucnilo in oba sta obležala v obcestnem jarku. Esheldi je kljub smrtnim poškodbam plezal po trebuhu 100 metrov daleč, da bi poiskal svojega prijatelja, ki je bil ranjen in je ležal v nezavesti. Ko ga je našel, je pričel klicati na pomoč. Njegove klice so slišali ljudje, ki so prihiteli na kraj nesreče in nudili obema ponesrečencema prvo pomoč. Med prevozom v bolnišnico je Esheldi izdihnil, njeov prijatelj pa je srečno preстал operacijo.

Jadranski dnevi v Splitu

(Vtisi udeleženca.)

I.

VOŽNJA. HRANA V SPLITU. NA OBA LI.

Dva vagona Mariborčanov je odpotovalo v ponedeljek, dne 4. t. m. z zagrebškim vlakom ob 17. uri 48 minut v Split, da izrabijo ugodno priliko četrtinske vožnje in si privoščijo nekajdnevno letovanje na naši rivieri v smislu manifestacije za naš Jadran. Vnet obiskovalec morja je dejal v vlak, da je zadeva s četrtinsko vožnjo zelo pametna in da bo odslej izrabil sleherno slično priliko, pa če bi bil v Splitu kongres starih devic ali karkoli. To kaže sicer dotičnikovo nerazumevanje za idejo, obenem nas pa uči, da je v dalmatinskem primorju potrebno prirediti čimveč sličnih svečanosti, kongrese itd., ki morajo biti seveda zvezani z raznimi ugodnostmi in predvsem s četrtinsko vožnjo. Propagandna akcija Jadranske straže tiči prav v tem, da privede v naše luke čim več ljudstva iz zaledja, da ima priliko samo videti položaj in spoznati razmere. In v tem moram organizacijo Jadranske straže zelo pohvaliti.

Vožnja pa ni potekla povsem gladko. Železniška uprava bi morala skrbeti iz lastnega interesa in v skupnem interesu za

idejo, da se udeležencem sličnih prireditev vozne olajšave vsestransko realizirajo, ne pa, da se še obremenjujejo. V take namene, kjer je vrhu tega vožnja zelo dolga, bi morali biti na razpolago veliki vozovi drugega razreda, ali pa tretji razred v brzovlaku, in sicer s četrtinsko ceno tretjega razreda osebnega vlaka. Slični incidenti niso nič kaj prijazni in dobičkanosni.

V Zidanem mostu, kjer so se nam priklopili tudi Ljubljanci, so hoteli nekateri potniki prestopiti iz našega vagona, ki se je bil priključil brzovlaku, v osebni vlak za Zagreb. Pa jim je to konduktar odsvetoval, češ, saj jih je v vagonu več kakor trideset in lahko ostanejo v njem, ne da bi kaj doplačali. Zgodilo pa se je drugače. Ponoči, ko je prišel drugi konduktar in pozneje revizor, so morali vsi doplačati znesek za brzovlak — pod grožnjo, da morajo vsi na prihodnji postaji izstopiti. Tudi v vlak, s katerim se je vozil mariborski naraščaj Jadranske straže na ekskurzijo čez Sušak in z ladjo po morju v Split, ni bilo vse v redu. Naj se ta pritožba na primernem mestu upošteva!

Z dihalnimi organi, polnimi saj in dušičnih plinov, smo se pripeljali v Split. Čakajočim smo prožili umazane roke v pozdrav.

Domačini, kakor tudi javni organi, so mestu zelo vljudni. Vsakdo vam rad

pokaže, kam je treba iti, da najdete to in ono. Tako nam je neki slovenski stražnik na vogalu pri živilskem in sadnem trgu radevolje pokazal »podrum« z najboljšim dalmatinskim vinom in ker se proslavlja vsak svečan trenutek, bodisi svidenje, slovo itd. z vinom, sva zavila tudi midva s kolegom vsak na četrto proška (liter 16 Din! V splošnem se suče cena med 16 in 20 Din, dočim ga je dobiti na Hvaru tudi po 7—8 Din liter. Navadno vino, recimo črno, pa je dobiti najceneje po 2 Din). Nato sva obiskala sadni trg. Okusno grozdje z velikimi, lepimi jagodami, smo dobili kg za Din 2.50, bele fige 2 Din kg itd. Okusno in poceni. Sploh je hrana v Splitu, kakor tudi v ostalih lukah, zelo poceni. Ste mesojedci? Porcijo rib dobite od 2—5 Din, kakršen je pač zadnji ribji lov ali kakršen naslov nosi lokal. Saj v splitski restavraciji je dobiti proška tudi za 44 Din liter in še več! Ljubite močnato jed? V »gradski« kuhinji dobite »paštafažoj«, »rižoto«, »paštašuto« itd. kot obed ali večerjo za 3 Din dovolj, da se do siteda najeste. Za boljše ljudi je tudi boljša hrana za 4—5 Din, ali pa celo 10 Din. Prvi dan sem si naročil za 3 Din krompirja, kuhanega mesa in zelja zvrhan krožnik, takorekoč celo goro. Pa še nisem bil dovolj sestradan, da bi spravil hrano, po kvaliteti ceni primerno in med tem, ko sem se oziral obupno po rešitvi, sem zagledal pri vratih suhega in sestradanega

mladega reveža, ki je »očkal« z mojim krožnikom. Namignil sem mu in še preden sem bil pri vratih, je bila jed spravljena.

Mnogo revežev je tam doli, starih in mladih, delavoljnih — a zemlja je bor-na, vinograd je luksuz, v pristanišču pa tovari kopica ljudi les iz ladje. A kakšen les; nekaj vijugastih drv, ozkih in drobnih. Pri nas leži tega polno po gozdovih, pa se zanj nihče ne zmeni. Promet stane in kapital umira v pasivnosti. Na jugu pa kurijo z drvami, podobnimi našim koreninam. Kdo kuri? V luki sem videl tudi premog, mnogo premoga. Samo sedaj ne vem, če je iz severnodalmatinskega premogokopa in če ga uvažajo ali izvažajo; le to vem, da je promet v dalmatinskih mestih v glavnem lokalnega značaja. Nekaj ljudi je bilo zaposlenih pri premogu. Bili so črni kakor vrage in drobci premoga so se jim zarili globoko v oči, nos, usta, lasi, kožo. Poleg pa so stale bele gospodine v svetlih kostumih in jih gledale ter med seboj brezskrbno kramljale o lepota dnevnega in nočnega Splita.

Obalo pred kolodvorom renovirajo, a malo jih je pri tem delu zaposlenih. Nekateri se preživljajo s prtljažnim nosaštvom — to so »sezonski delavci«. V isti razred spadajo tudi ribiči s svojimi ladjami, katerim človek ne bi zaupal niti svoje lastne teže!

(Se bo nadaljevalo.)

Maribor: Skafan:

73

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

XLIII.

»Mar se ni princesa Ofiria žrtvovala zaman? Preliti je dala svojo kri na žrtveniku svetišča, toda temni ocean je kljub temu požrl Atlantido in biser njen, Semisiris.«

»Zmotna je tvoja misel, potomka njene-ga slavnega rodu,« je odgovoril Rearis. »Princesa Ofiria se ni žrtvovala zaman. Res je temni ocean pogoltnil Atlantido in Semisiris, toda prav zaradi njene žrtve je ohranil Oceanopolis, in v njem plamen večnega duha, ki ne bo nikoli ugasnil. In kakor njena žrtev ni bila zastoj, tako tudi tvoja ne bo. Reši svojega ljubega smrti, ohrani mu življenje in ohrani milost našemu ljudstvu, kajti veliko je njihovo poslanstvo in še davno ni izvršena njegova naloga.«

»Kako naj to storim,« je dejala Intela med jokom, »če ga pa ljubim? Kako naj zatrem ljubezen do njega? Rada bi ga rešila, če bi ga mogla pozabiti, kajti moja ljubezen je nesebična.«

»Potem skleni v svojem srcu, da to hočeš,« je rekel veliki duhoven, »in vse drugo bo storil veliki solnčni Râ!«

»Uklanjam se tvojemu duhu in tvoji sveti besedi, veliki oče! Storila bom po tvojih besedah in rešila njega, ki ga ljubim; vse drugo pa naj stori On, ki čuva nad nami, delci svojega prabistva,« je odgovorila Intela in mu poljubila roko.

Besede velikega duhovna Rearisa so omamile Intelo, da se je vdala in mu obljubila rešiti življenje Doljanu. Ko pa je bila zopet sama in ni več čutila njegovega vpliva, se je njena moč nenadoma zrušila, vrgla se je na divan in zaihtela. Solze so ji olajšale bolečino, da je zopet lahko mirneje in pametneje mislila. Čim delj je premišljevala, tem bolj je uvidevala, da ji ni mogoče izpolniti ti-stega, kar je bila obljubila Rearisu.

»Ljubim ga,« si je dejala, »preveč ga ljubim, da bi mogla to storiti! Kakšen smisel bi še imelo moje življenje, če bi vedela, da sem ga sama pehnila od sebe. Kako naj bi opravičila pred svojo vestjo in pred njim tako početje? Da bi mu s tem rešila življenje? Saj mi je oče sam dejal, da ne bo nikoli podpisal njegove smrtne obsodbe! Ne, treba je storiti nekaj drugega, treba je pokazati, da ni ta ljubezen samo udobno hrepenenje, marveč tudi junaštvo in žrtvovanje. Njega je treba rešiti!«

Ta nova misel, ki jo je obšla tako nenadoma, jo je vso prevzela. Trmuto je čutila v sebi silno moč in pogum, da bi se borila, če bi bilo treba tudi proti vse-mu podmorju. Čez nekaj časa pa se je nad to navdušenje za rešitev Doljana

postavilo trpko vprašanje:

»Kako naj ga rešim? S kakšnimi sredstvi? S čegavo pomočjo?«

Mrzlično je premišljevala, kako bi se dotipala do prave poti. V mislih je pretehtala vse svoje prijatelje in prijateljice, znanke in znanke, kakor tudi Doljanove, pa nobeden se ji ni zdel dovolj vreden zaupanja in dovolj sposoben za pomočniško delo. Edini Astis bi ji se-daj lahko stal ob strani, edino on bi ji lahko pomagal, ji svetoval, toda prav njega ni bilo v podmorju. Če bi imela vsaj koga, s katerim bi se lahko posvetovala, zaupala mu svoje trpljenje, misli in načrte.

»Koga naj poprašam za svet?« se je vprašala. »Kdo bi me razumel, kdo bi razpravljal z menoj nepristransko in brez bojazni, da bi za njegove besede izvedela vlada? Težko je vladarjevi hčeri, ki sme govoriti samo s tistimi, ki so ji jih postavili v spremstvo. Kako lažje bi mi bilo, če bi imela prijatelje med onim ljudstvom tam zunaj, ki ni vezano na dvorne predpise, etiketo in ceremonije!«

Naposled pa se je vendarle odločila in sklenila govoriti s svojo družabnico in prijateljico Sudajo. Saj jo je vedno upo-rabljala za vse posle, ki jih ni marala o-bešati na veliki zvon. Njo je tedaj po-klicala in ji zaupala tesnobo svojega sr-ca.

»Draga Sudaja,« ji je rekla. »Ti veš, kako ljubim Doljana, veš tudi, da so ga zaradi njegove ljubezni do mene in mo-je do njega zaprli in je njegova usoda ne-gotova. Rada bi govorila s teboj kakor

s prijateljico, ne kakor princesa, marveč kakor ženska z žensko. Od mene zahte-vajo, da ga pozabim, toda njega ne mo-rem. Doljana bi bilo treba rešiti! Kaj naj tedaj storim?«

»Razumem te in sočustvujem s te-boj,« je odgovorila Sudaja, »in rada bi storila vse, samo da bi te osrečila; to-da povej mi, kako hočeš rešiti Doljana? Tudi če bi se ti posrečilo odpeljati ga iz zapora, ne bi bila ne on in ne ti niti za korak bližje svojemu cilju. Premajhno je podmorje, da bi se mogla skriti v njem, ubežati na površino zemlje pa je nemogoče.«

»Vidiš,« je dejala Intela, »na vse to niti mislila nisem. V svoji bolečini in skr-bi zanj sem izgubila jasnost pogleda in premisleka. Da, rešitev je nemogoča, pa vendar je treba nekaj storiti! Saj ga ne morem pustiti brez pomoči. Ko bi mogla vsaj govoriti z njim, ko bi mu mogla sporočiti kako mislim nanj, pa tudi te-ga ne morem. Niso ga samo zaprli v je-čo in zastražili, obdali so ga tudi z izo-lacijo, ki jo ne predro žarki nobenega mojega aparata. Ko bi imeli vsaj koga, ki bi lahko govorili z njim o Doljanovi usodi!«

Nekaj časa sta obe dekleti molče pre-mišljevali, naposled pa je vzkliknila Su-daja veselo, kakor, da je našla toliko is-kano rešitev:

»Pokličive Soralfisa; on je poleg Asti-sa najboljši Doljanov prijatelj! Njemu lahko zaupave.«

(Dalje prihodnjič.)

Sport

Muropoljske konjske dirke

Na dan kmetijskega praznika v nedeljo 3. tin. so bile na dirkališču na Cvetu pri Ljutomeru konjske dirke, ki jih je prire-dilo »Kolo jahačev in vozačev v Ljuto-meru«. Dirkam je prisostvovalo izredno mnogo občinstva, ki je z velikim zani-manjem sledilo poteku posameznih dirk. Izidi voženj so bili naslednji:

I. Dirka senatorja dr. Ploja. 1. vožnja: 1. Lenčika (Alojz Novak, Banovci) 1:46; 2. Uskica (Jožef Slavič, Bunčani) 1:41.5; 3. Drago (Rihard Vreg, Ljutomer); 4. Radaun II. (Fran Babič, Krapje). **II. vožnja:** 1. Radaun II. 1:45.2; 2. Stella (Fric Sumah, Ljutomer) 1:45.2; 3. Slavka (Franc Jureš, Bunčani); 4. Lenčika. **III. vožnja:** 1. Radaun II. 1:45; 2. Uskica 1:39; 3. Stella 1:44.5; 4. Felčika (Franc Heric, Boreci) 1:42.5.

II. Dirka dravske banovine: 1. Nan-dica (Marko Slavič, Ključarovci) 1:52.5; 2. Zarja (Joško Vauptič, Lukavec) 1:59; 3. Kiki (Ivan Bunderl, Veržej) 2:04; 4. Jelka (Jakob Vauptič, Lukavec) 2:06.

III. Oficijska jahalna dirka: 1. Dilber (Milos Valič, Čakovec) 1:16.2; 2. Vip (Miodrag Strahinović, Čakovec) 1:16.8; 3. Šeka (Drago Milovanović, Čakovec) 1:20.

IV. Dirka kmetijskega praznika: 1. Nandica 1:48; 2. Dona Dillon (Veko-slav Razlag, Sitarovci) 1:45; 3. Zarja 1:56; 4. Pridna 2:01; 5. Kiki 2:03.

V. Kmetijska jahalna dirka: 1. Čudna

(Ludvik Slavič, Grabe) 1:30; 2. Bogda (Anton Filipič, Orlava) 1:31; 3. Gidra (Fr. Cimperman, Babinci) 1:33; 4. Uska (Alojz Splindler, Bunčani).

VI. Dvovprezna dirka: 1. Prima-Lenčika 1:57; 2. Radaun-Nina 1:56; 3. Stella-Uskica 1:53; 4. Slavka-Kiki 2:10.

»Kolo jahačev in vozačev v Ljuto-meru« je prejelo za brežhibno organizacijo konjskih dirk zahvalo in priznanje Cen-trale kasaških društev.

Termini podzvezne lige izžrebani

Poslovni odbor LNP je na svoji seji 6. t. m. izžrebal termine podzvezne lige, obenem pa popravil vrstni red izžreba-nih parov, ki so bili pomotoma napačno objavljeni.

1. oktobra: Rapid:ISSK Maribor, Celje ali Elan:Železničar v Celju ali Novem mestu, Čakovečki SK:Hermes v Čakovcu.

8. oktobra: Čakovečki SK:Rapid v Čakovcu, Celje ali Elan:ISSK Maribor v Celju ali Novem mestu, Železničar:Hermes v Mariboru.

15. oktobra: Železničar:Čakovečki SK v Mariboru, Celje ali Elan:Hermes v Celju ali Novem mestu.

22. oktobra: Železničar:Rapid, Čako-večki SK: Celje ali Elan v Čakovcu, Her-mes:ISSK Maribor v Ljubljani.

29. oktobra: Rapid: Celje ali Elan v Mariboru.

5. novembra: Hermes:Rapid v Ljubljani, Železničar: ISSK Maribor v Mari-boru.

Mali oglasi

Prodaj

KUHINJSKO POHIŠTVO. moderno, novo, belo pobar-vano za Din 950 na prodaj. Vojašniški trg 1. 3425

ANTIČNA STARONEMSKA JEDILNICA. postelja, omara, mize, stoli, kuhinjska kredenca in razno drugo pohištvo ter predmeti, kakor tudi police se takoj ze-lo cenoeno prodaj. Vprašati v upravi. 3420

IZRABITE IZREDNO PRI-LOŽNOST!

Na prodaj je krasno ohranje-na, temnorjava, masivna je-dilnica, ki ima tudi pisalno mizo z velikim foteljem, stoli tapcirani z usnjem. Naslov pove uprava lista. 6012

Sobo odda

LEPO, OPREMLJENO, SOLN-ČNO SOBO s posebnim vhom oddam počen s 1. oktobrom. Pra-protnikova 26, Krčevina. 3429

Sobo išče

ZAKONSKI PAR išče solnčno, opremljeno sobo z uporabo kuhinje v centru mesta. Naslov v upravi lista. 3421

Stanovanje

ODDAM DVOSOBNO STA-NOVANJE ali lokal. Vprašati Vojašniška ulica 9/I. Cena Din 400. 3424

Dilaško stanovanje

SPREJMEM 4-5 DIJAKOV na stanovanje in hrano za Din 400 mesečno. Tattenbachova ulica 16/III. vrata 19.

DIJAKINJO sprejem kot sestanovalko k dijakini viš. realn. gimnazije. Krčevina, Strma ulica 3. pri Tomšičevem drevoredu. 3313

Službo išče

SLUŽKINJA. vajena hišnih del in malo ku-hne išče mesto. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Go-renjka«. 3426

Pouk

NEMŠČINA V 6 MESECIH! Začetni pouk, slovnica, pravo-pis, konverzacija. Lahka me-toda, siguran uspeh! Naslov v upravi. 3435

12. novembra: ISSK Maribor:Čako-večki SK v Mariboru. Kvalifikacijski tekmi za vstop v podzvezno ligo med SSK Celjem in SK Elanom bosta 17. in 24. t. m.

Sodniška sekcija, poverjenišvo Mari-bor, službeno. Drevi ob 19.30 bo pri »Orlu« sestanek vseh zveznih sodnikov.

Zaradi bližajočega se občnega zbora sekcije Ljubljana je polnoštevilna udele-žba nujno potrebna. Poverjenik.

Nacionalna liga. Razpored tekem v ne-deljo 17. t. m.: v Ljubljani Primorje:Slavija (Sarajevo), v Zagrebu Concordia:BSK, v Beogradu BASK:Slavija (Osijek) in v Splitu Hajduk:Hašk.

Telovadni razpored Sokola-Matice v Mariboru. 1933/34

Oddelek	Telovadnica	Dan	Ure
Člani mlajši	Krekova ulica	Torek Petek	20.—22.
Člani starejši	Gimnazija	Torek Petek	1/2 19—20
Članice mlajše	Krekova ulica	Ponedeljek Četrtek	19.—1/2 21
Članice starejše	Gimnazija	Ponedeljek Četrtek	19.—1/2 21
Moški naraščaj od 14.-16 l.	Krekova ulica	Sreda Sobota	1/2 19—20
Moški naraščaj od 16.-18 l.	Krekova ulica	Torek Petek	1/2 19—20
Ženski naraščaj	Krekova ulica	Ponedeljek Četrtek	1/2 18—19
Moška deca	Krekova ulica	Sreda Sobota	17.—1/2 19
Ženska deca srednješolska	Krekova ul.	Torek Petek	17.—1/2 19
Ženska deca od 7. do 10. leta	Cankarjeva šola	Torek Petek	1/2 17—18
Ženska deca najmlajša	Cankarjeva šola	Torek Petek	15.—1/2 17

Redna telovadba vseh oddelkov se je pričela že v ponedeljek. Prijave starih in novo pri-stopivših članov in naraščaja sprejemajo vodniki oddelkov med redno telovadno uro.

Knjigarna in papirnica Tiskovne zadruga v Mariboru Aleksandrova cesta 13

priporoča za šolsko sezijo vse šolske knjige in potrebščine za vse vrste šol po zelo nizkih cenah. Javni in privatni usluž-benci se lahko poslužujejo ugodnosti plačavanja v obrokih.